

Problemau Mathemateg Llif Afon 2

Yn ystod eich ymweliad a'n Canolfan Ddarganfod, roeddech chi'n Ecolegwyr Dŵr Cymru yn cynnal arolygon o'r afon, yn astudio ei llif, ac yn asesu lefelau llygredd. Mae Dŵr Cymru'n tynnu dŵr o'r afon, yn ei lanhau ac yn ei anfon trwy bibellau i'n tapiâu ni. Yn ogystal, mae Dŵr Cymru'n casglu ein dŵr gwastraff cyn ei ryddhau yn ôl i'r amgylchedd. Meddyliwch am eich taith i'r afon Taf lle buom yn amseru bisgedi cŵn i fesur llif y dŵr.

Cyfrifwch y cyfartaleddau ar gyfer grwpiau eraill a fu ar ymweliad â'r afon a phenderfynu ai i galon yr afon ynteu i'r lan roedden nhw'n taflu eu bisgedi. Her: Cyfrifwch heb gyfrifiannell!

	Ymgais 1	Ymgais 2	Ymgais 3	Amser(au) cyfartalog	Y Lan/Y Canol
Grŵp 1	3.56	2.12	2.89	2.86	Y Canol
Grŵp 2	9.28	8.12	11.85		
Grŵp 3	12.54	10.02	11.55		
Grŵp 4	14.18	9.45	11.24		
Grŵp 5	2.47	1.79	3.05		
Grŵp 6	3.56	1.12	3.48		
Grŵp 7	12.15	13.05	12.89		
Grŵp 8	2.84	3.12	1.99		

$$\text{Cyflymder} = \frac{\text{Pellter}}{\text{Amser}} \quad (\text{Pellter} \div \text{amser})$$

Defnyddiwch y fformiwla hon i ateb y cwestiynau isod. Her: Peidiwch â defnyddio cyfrifiannell!

Teithiodd car 900 milltir mewn 30 awr. Beth oedd y cyflymder cyfartalog? (mya) Awgrym – i rannu â 30, rhannwch â 10 ac yna rannu â 3.	Cymerodd bws 40 awr i deithio 2400 milltir. Beth oedd y cyflymder cyfartalog? (mya) Awgrym – i rannu â 40, rhannwch â 10 ac yna rannu â 4.	Teithiodd trên 8000 milltir mewn 50 awr. Beth oedd y cyflymder cyfartalog? (mya) Awgrym – i rannu â 50, rhannwch â 10 ac yna rannu â 5.
Teithiodd car 1100 milltir mewn 20 awr. Beth oedd y cyflymder cyfartalog? (mya) Awgrym – i rannu â 20, rhannwch â 10 ac yna rannu â 2.	Her: Teithiodd bws ar gyflymder cyfartalog o 45myh am 15 awr. Beth oedd y pellter a deithiwyd, mewn milltiroedd? Awgrym – Allwch chi newid y fformiwla uchod i Pellter = ?	Her: Teithiodd car bellter o 180 milltir ar gyflymder cyfartalog o 30mya. Faint o amser cymerodd y daith? Awgrym – Allwch chi newid y fformiwla uchod i Amser = ?